

РЕШЕНИЕ

№ 221

гр. Шумен, 28.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ II, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Азадухи Ов. Карагъзрян

Членове: Константин Г. Моллов
Теодора Енч. Димитрова

при участието на секретаря Силвия Й. Методиева
като разгледа докладваното от Азадухи Ов. Карагъзрян Въззивно гражданско дело № 20233600500250 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №219/24.03.2023г. по гр.д.№994/2022г. на ШРС , съдът е осъдил на основание чл.79, ал.1 от ЗЗД, във връзка с чл.82, ал.1 от ЗЗД „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД с ЕИК със седалище и адрес на управление гр.Варна, бул.“....., Варна – Таурс Е да заплати на Н. Й. Ф. с ЕГН ***** с адрес с., общ. Шумен, ул.“.....“ № 8 по банкова сметка с IBAN BG, находяща се в „Уникредит Булбанк“ АД с титуляр ищцата сумата 974.50 лв. представляваща обезщетение за неизпълнение на задължения по договор за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ответното дружество, причинило на ищеца имуществена вреда вследствие на повреда на 28.11.2021г., изразяваща се в направени разходи за ремонт и амортизирани разходи за подмяна на повредените уреди, ведно със законна лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на исковата молба в съда – 16.05.2022г. до окончателното изплащане на сумата, като е отхвърлил иска в останалата му част до пълния му предявен размер, осъдил е на основание чл.78, ал.1 от ГПК „Електроразпределение Север“ АД с ЕИК да заплати на Н. Й. Ф. с ЕГН ***** разноски по настоящото производство в размер на 531.95 лв. , съобразно с уважената част от иска, осъдил е на основание чл.78, ал.3 от ГПК Н. Й. Ф. с ЕГН ***** да заплати на „Електроразпределение Север“ АД с ЕИК разноски по настоящото производство в размер на 52.38 лв.

Решението е обжалвано от „Електроразпределение Север“ АД в осъдителната му

част като незаконосъобразно и неправилно по изложените в жалбата съображения. Жалбоподателят моли решението да бъде отменено в обжалваната част и вместо това съдът да постанови ново с което да отхвърли иска и да му се заплатят разноските по делото.

Въззиваемата страна Н. Й. Ф., е депозирала отговор с който оспорва жалбата като неоснователна и недоказана и моли съдът да потвърди решението в обжалваната му част и да се присъдят разноските по делото.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259 ал.1 от ГПК от надлежна страна, при наличие на правен интерес и е допустима. Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Като обсъди основанията и доводите изложени от страните ,както и събраните по делото доказателства ,съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна : Съгласно представения по делото Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 83, том I, рег. № 978, дело № 60 от 2006г. на Нотариус с рег. № 024 от НК, ищцата е придобила в режим на СИО, заедно със съпруга си К.Н.Ф. собствеността върху недвижим имот, находящ се с., общ. Шумен, УПИ VII – 12 с площ от 1145 кв.м. дворно място, заедно с масивна жилищна сграда и стопански постройки. Не се спори по делото обстоятелството, че ищцата и ответното дружество са в договорни отношения, като ищцата е потребител и получавала от ответника услугите „достъп до електроразпределителната мрежа“ и „пренос на електрическа електроенергия“. На 28.11.2021г. била регистрирана повреда в трафомашината на мачтов трафопост „Вили“ в с. В изходящ от ответника частен документ – Писмо изх. № 5962413 от 29.12.2021г. в отговор на искане на ищцата от същата дата - се сочи, че причина за това били влошени метеорологични условия – силен дъжд и вятър. На следващия ден домът на ищцата бил посетен от служители на ответното дружество, като за резултата от проверката бил изготвен Констативен протокол от 29.11.2021г. След извършеният на 29.11.2021г. оглед били констатирани следните повредени уреди, а именно: климатик „Панасоник“, пелетен котел „Pell 25“, Съдомиялна „Веко“, помпа хидрофорна, пресостат, зарядно устройство за лаптоп, като всички изброени уреди били с монофазно захранване, а електрическата инсталация била снабдена с автоматични предпазители. Ищцата подала писмено искане с Вх.№ 5962413 от 29.11.2021г., на което от ЕРП - Север й било отговорено в едномесечен срок с горепосоченото писмо изх. № 5962413 от 29.12.2021г. По делото е представен констативен протокол от 07.12.2021г. от „ВТБ Консулт“ ООД – Варна, който бил официален сервиз на водни помпи Pedrollo Италия, от който се вижда, че електронната платка на помпата е гръмнала в следствие напрежение и не подлежала на гаранционно обслужване. Видно от фактура № 0010003680 от 06.12.2021г. ищцата закупила платка на стойност 76 лева. От Констативен протокол № 244/08.12.2021г. съставен от „Импулс“ ЕООД е видно, че климатичната система марка „Panasonic“ е дефектирала, в следствие високо напрежение. Ремонта на същата възлизал на 144 лв. с ДДС видно от фактура № 4760 от 08.12.2021г. Констативният протокол от 08.12.2021г. съставен от „Станди 2021“ ЕООД установявал, че съдомиялна Веко не подлежи на ремонт. Ищцата закупила нова, за което била издадена фактура № 3248 от 10.12.2021г. на стойност 629 лв. с

ДДС марка „Hanseatic“. Закупени били и контролер за Pell горелка NPBC – V3M-2 и електродвигател за самопочистване на обща стойност 400 лв. с ДДС (фактура № 376 от 01.12.2021г.), както и адаптер за лаптоп на стойност 30 лв. (фактура № 8603 от 13.12.2021г.).

От разпита на свидетеля С.М.С. – съсед на ищцата, пред ШРС се установява, че на 28.11.2021г. е имало авария, но тъй като била през нощта, не може да посочи точен час. В домът му също имало изгорели доста електроуреди и той също подал жалба пред ответното дружество, но не получил отговор. По нанатъшни действия за обезщетяване на нанесените му вреди не е предприемал. След посещение в дома на ищцата разбрал, че всички уреди, които били включени в мрежата изгорели, като знае, че същата имала климатик, съдомиялна, хидрофор и други, тъй като ги е виждал отпреди. Пред ШРС е назначена и приета и комплексна съдебно –техническа и оценителна експертиза , което заключение съдът възприема напълно, като обективно и компетентно дадено.

По делото са приложени Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Север“ АД .

Предвид гореизложеното съдът достигна до следните правни изводи: Съобразявайки изложените от ищеца обстоятелства и заявления петитум - ищецът твърди неизпълнение на договорно задължение от страна на ответното дружество, настъпили следствие на същото имуществени вреди и претендира обезщетяване на претърпяните загуби , съдът намира, че предмет на разглеждане в настоящото производство е претенция с правно основание чл.79, ал.1, пр.II във вр. с чл.82 от ЗЗД.

За да възникне задължение за плащане на обезщетение за договорно неизпълнение, е необходимо да се установи наличието на следните предпоставки: наличието на валидно облигационно правоотношение, от което да възниква задължение за изпълнение; виновно неизпълнение /пълно или частично/ на договорното задължение; вреди, настъпили от неизпълнението; причинна връзка между неизпълнението и настъпилите вреди.

С оглед правилата за разпределяне на доказателствената тежест/чл.154, ал.1, изр.1 от ГПК/ ищцата е следвало да проведе пълно и главно доказване по отношение на фактите, от които възниква претендираното от нея право на обезщетение, а именно: неточното изпълнение, вредите и причинната връзка между неизпълнението и вредите. В разглеждания случай съдът намира, че такова доказване е успешно .

Между страните не е спорно, че са в договорни отношения по повод преноса на електрическа енергия през електроразпределителните мрежи на ответното дружество , като ищцата е собственик на жилище намиращо се в с..... общ.Шумен ул“.....“ №8 ,което е електрифицирано и в което тя ползва електрическа енергия поради което и има качеството на потребител на електрическа енергия.

В писмо от 29.12.2021г. в отговор на жалбата на ищцата до ответното дружество то сочи ,че на 28.11.2021г. имало регистрирана повреда в трафомашината на мачтов трафопост „Вили“ в с..... и причината за повредата са влошени метеорологични условия-силен вятър и дъжд ,което твърдение обаче не е доказано по делото от ответника, както и

обстоятелството ,че към тази дата е била налице твърдяната във въззивната жалба непреодолима сила довела до аварията . Съдът като съобрази всички събрани по делото писмени и гласни доказателства счита ,че като последица от тази повреда в мрежата ищцата е претърпяла вреди изразяващи се в повреда на притежаваните от нея електроуреди предмет на делото – Климатик „Панасоник“ модел CU-XE12DKE, Пелетен котел “ Peu 25 Burnit”, Съдомиялна машина „Beko“ модел DES28020X, Пресостат “Pedrollo” модел „Easy Press II“, Зарядно устройство за лаптоп модел “Нipko“ и е направила за тяхното отремонтване разходи ,които се установяват от приложените по делото фактури и касови бележки, като

съобразно заключението на вещото лице по комплексната Съдебно-техническа и оценителна експертиза разходите за ремонт на част от вещите се определя на 650 лв., а тези за подмяна на вещите неподлежащи на ремонт (отчитайки констатираното овехтяване) се определят на 324.50 лв. или разходите са в общ размер на 974.50 лв. От комплексната съдебно-техническа и оценителна експертиза се установява, че причината за повредата на всички електроуреди е пренапрежение (високо напрежение), вследствие техническа неизправност (повреда) в хранващите имота съоръжения с електрическа енергия (трафомашина МТП – Вили). Вещото лице заключава, че повредата е в следствие на техническа неизправност на трафомашината, а не влошени метеорологични условия. Този извод се прави на база информация от НИМХ[1]филиал Варна, Хидрометеорологична обсерватория, тъй като метеорологичните условия са били близки до идеалните за експлоатация на електросъоръженията и не са били предпоставка за повредата. Съгласно Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Север“ АД в чл. 14, т. 2 е предвидено задължение на дружеството-ответник да осигурява на ползвателите електрическа енергия в съответствие с изискванията за качество и безопасност, приети от ДКЕВР. Съгласно чл. 18, „Електроразпределение Север“ АД пренася към ползвателите електрическа енергия с номинално напрежение и с показатели за качество, приети от ДКЕВР и при договорените мощност и категория по осигуреност на електроснабдяването при настоящите ОУ и спазване на действащото законодателство. На основание чл. 15, т.1 от ОУ, ползвателите имат право да получават непрекъснато качествена електрическа енергия и да я използват за задоволяване на битовите си нужди. Според чл. 47, т. 4 от ОУ, „Електроразпределение Север“ АД носи отговорност за щети, нанесени на ползвателите в случаи на пренос на електрическа енергия в мястото на присъединяване, с показатели за качество, несъответстващи на действащата нормативна уредба. Също така чл. 89, ал.1, т.2 от ЗЕ задължава ответника да обезпечава сигурността и непрекъснатостта на подаване на ел. енергия. Съдът счита ,че ответникът не е изпълнил тези свои задължения и това негово противоправно поведение е станало причина за причинените на ищцата вреди. Ответникът е нарушил задължението за доставянето на качествена ел.енергия и е подал такава с напрежение по-високо от стандартното

Съдът счита ,че ответникът не е изпълнил тези свои задължения и това негово противоправно поведение е станало причина за причинените на ищцата вреди.

Съдът намира за неоснователно релевираното от ответното дружество възражение, че няма вина за настъпилата повреда , тъй като причина за това „непреодолима сила“. Възражението е неоснователно тъй като електропреносната мрежа включително и повреденият трафопост е собственост на ответника и той отговаря за вредите от нея и е задължен да я поддържа в изправност . На практика се касае до възражение по смисъла на чл.81, ал.1 от ЗЗД. Посочената норма постановява, че “Длъжникът не отговаря, ако невъзможността за изпълнението се дължи на причина, която не може да му се вмени във вина”. Правните норми, уреждащи общите фактически състави на гражданската отговорност, свързват възникването на задължението за обезщетяване на вредите с наличието на вина у правонарушителя. Гражданското право познава две форми на вина – умисъл и небрежност. Съдържанието на понятието “небрежност” се определя от неполагането на дължимата грижа, а неговата същност – от разминаването между дължимото и извършеното. Законът с нормата на чл.79 от ЗЗД урежда вината във формата и на небрежност при договорната отговорност с оборима презумпция, тъй като предпоставя вземането на кредитора за обезщетение само от неизпълнението на задължението и причиняването на вреди. Следователно небрежността се предполага до доказване на противното. Именно в тежест на претендиращия длъжник е да обори тази презумпция и то по реда на пълно и главно доказване. В разглеждания случай релевираното възражение на ответното дружество е останало недоказано.

Българският законодател е възприел като общ модел за поведение на длъжника в хода на изпълнението грижата на добрия стопанин – чл.63, ал.2 от ЗЗД, а когато сделка е търговска за длъжника /какъвто е разглеждания случай/, последния трябва да полага грижата на добър търговец – чл.302 от ТЗ - т.е., в този случай грижата на търговците е по-висока, с оглед естеството на дейността, условията за извършването и лицата, които я осъществяват. Няма доказателства за други причини за неточното изпълнение на задължението за доставка на качествена електроенергия, които да са били непредвидими или непреодолими, за да бъдат третираны като обективна невъзможност. Следователно не са налице предпоставките, визирани в чл. 81 от ЗЗД. Ответникът възразява и относно причината за вредите на процесните уреди ,която не била установено .Но съдът счита ,че по делото е установено ,че уредите са повредени именно поради нарушенията в електропреносната мрежа на ответника ,за което той отговаря ,като това е констатирано в представените от ищеца констативни протоколи, които констатации се подкрепят от заключението по СТЕ и от свидетелските показания по делото.

Предвид събраните доказателства, съдът приема, че ответникът е нарушил основен принцип на договорното право - точно изпълнение на задълженията за доставка на електроенергия. Следва да се отбележи, че електрическата енергия е вид стока, която трябва да бъде доставена на потребителите с определено качество, което се характеризира с непрекъснатост на захранването, постоянна честота, постоянна големина и форма на захранващото напрежение, а нарушението на някои от тези показатели води до некачествена доставка. Ответното дружество не е изпълнило задължения си - да поддържа

разпределителната мрежа, обектите и съоръженията и спомагателните мрежи в съответствие с техническите изисквания /чл. 89, ал.1, т.4 ЗЕ/; да осигурява непрекъснатост и качество на доставяната електроенергия /чл. 89, ал.1, т.2 ЗЕ/; в т.ч. – установеното в ОУ - да осигурява на клиентите електрическа енергия в съответствие с изискванията за качество, приети от ДКЕВР. Доколкото дружеството не е ангажирало никакви доказателства за оборването на презумпцията за наличието на вина, настоящият състав следва да приеме, че договорното неизпълнение е извършено виновно.

От цитираните по - горе фактури и касови бележки и заключението на вещото лице оценител , се установява по безспорен начин, че ищцата е претърпяла имуществена вреда – претърпяна загуба, изразяваща се в намаляване на имотното и състояние със сумата от 974.50 лв. за отремонтване и замяна на повредените електроуреди Съдът намира, че с оглед на неизпълнение на сключения договор за доставка на ел. енергия от страна на ответното дружество, ищцата следва да бъде обезщетена за направените разходи за сумата от 974.50 лв.

С оглед осъществяването на всички елементи на фактическия състав на отговорността по член 79, алинея 1 от ЗЗД вр. с чл.82 от ЗЗД , предявеният иск за репарирание на нанесените вреди, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на обезщетението се явява основателен и като такъв следва да бъде уважен.

Ето защо решението на ШРС е правилно и законосъобразно и следва да се потвърди , а депозираната срещу него жалба е неоснователна.

Предвид изхода от спора на въззиваемата страна следва да се присъдят разноски по делото в размер на 400лв. за адвокатски хонорар.

Водим от гореизложеното и на осн. чл.271 от ГПК ,съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №219/24.03.2023г. по гр.д.№994/2022г. на ШРС.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Север“ АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, район „Владислав Варненчик“, Варна Тауърс-Е, бул. „Вл.Варненчик“ №258 да заплати на Н. Й. Ф. с ЕГН ***** разноски по делото в размер на 400лв. за адвокатски хонорар.

Решението не подлежи на обжалване на осн.чл.280 ал.3 т.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____